

1969

A nemrégben kiadott háromkötetes Magyar Irodalmi Lexikon a halál esztendejét 1852-re teszi, hozzátéve, hogy Kerényi New Budán "örültudomásom támogatja. New Buda

Kerényi füzes

SZABADSÁG

REKEN

zámát, to-
New York-
shingtonba
számát,
leg lecsök-
szabályai

isok csak
vonatkoz-
ának mű-
leszállást
tin elmon-
tozások el-
tak, a nő-
tt és hogy
New York
térre, ahol
natnak.

tén beálló
uardia és
60 repü-

Barbara Jane Mackle Decatur, Ga.-ban, ahol Betöltik a ládát a bíróságra, mint bizonyítékot tartotta. (jobb.)

és lórában (fel és le együtt), a Kennedy nemzetközi repülőtérre pedig óránként 90 repülés, a nagyforgalmu órákban, délután 5 és 8 óra között. Más időkben a maximális repülés egy órában 80.

hajtulajair short
hajóknak to her."
máciai teményé-
akárhová ki 1875-
dotta szel Ez a kis

Annak férhető,
gerészeti vannak-e
nek nyomott ame-
bériában
len, a "p
an növek
gösság
most májtélyre.
rom hajítólagos
zül." a orvos

KRITIKÁT ARAT, A

ÉRIAI "PAPIRFLOTTA"

vitt, általa kiadott füzetnek is. Hátha valahol, Aradon, vagy környékén, nyomára lehetne buk-
kanni valamelyik könyvtárban?

1969

A nemrég kiadott háromkötetes Magyar Irodalmi Lexikon a halál esztendejét 1852-re teszi, hozzátéve, hogy Kerényi New Budán "örül-

6. oldal

1969 June 4

SZABADSÁG

MÉEGYSZER KERÉNYI FRIGYES

Irta: VASVÁRY ÖDÖN

Nagy érdeklődéssel olvastam a multkoriban Székely Molnár Imre barátom érdekes cikkét a tragikus sorsu, első amerikai magyar költőről.

Vasváry Ödön

Kerényi Frigyesről. Ennek a nagyon rokonszenves, tehetséges és igazán jobb sorsot érdemlő, korán elpusztult fiatal költőnek amerikai életéről olyan keveset tudunk, hogy minden cikk, amely egy-egy ujjnak látszó adatot közöl, irodalomtörténeti értékű adattá válik. Én magam többször írtam róla s egy ízben lapunkban le is közöltem azt a hosszú levelét, amelyet Amerikába érkezése után röviddel Pulszky Ferenchez írt Londonba. Ennek az érdekes levélnek ez volt az első közzététele, nem tudok róla, hogy valaha másutt is megjelent volna.

Évtizedekre terjedő kutatásaimban, amelyeket az amerikai magyarság történetének mezején végeztem, természetesen sokszor előkerült Kerényi Frigyes neve is és úgy hiszem, körülbelül mindent tudok, amit amerikai életéről tudni lehet, akármilyen kevés legyen is az.

Az említett cikk nagy meglepetést jelentett számomra, mert egészen új adatok is vannak benne, amikről eddig nem hallottam. Így például a sokat vitatott, állítólagos amerikai kiadása versfüzet ügye, amelyből egyetlen példány sem

létezik, sőt: egyetlen olyan sor feljegyzés sem, amely olyan valakitől származnék, aki látta is a füzetet. Székely Molnár barátom két adattal is szolgál: az egyik, hogy a füzetnek "Vadnyugati versfüzet" volt a címe, a másik, hogy azt dr. Langer Ignác, volt honvéd orvos költségén adták ki. Ez az első eset, hogy ez a két adat tudomásomra jutott.

Ha az adatok helytállóak, irodalomtörténeti jelentőségük van. De épen ezért, meg kell kérdeznem: honnan kerültek elő ezek az adatok? Igazi szolgálatot tesz az irodalomtörténetnek a jeles cikkíró, ha felvilágosítást ad. Kerényi halálának körülményeit is valószínűleg csak a fantázia színezte ki egyes, soha be nem igazolt adatokkal, amelyek azonban ugylátszik még ma is erősen tartják magukat, mint pl. az, hogy Kerényi a texasi országuton, ahol meghalt, egy szénégető kemence tűzébe vetette volna magát, stb.

Kerényi 1851 február elején érkezett Amerikába és nemsokára Iowába ment s ott próbált letelepülni az Ujházy László által alapított, azóta régen megszűnt New Budán. Halálának ideje pedig nem 1852 márciusa, egyszerűen annál az oknál fogva, mert Ujházy László csak 1853 tavaszán hagyta el Uj Budát, hogy Texasba menjen. Kerényi ő utána ment oda s így halálának valószínű éve csak 1853 vagy 1854 lehet.

s ott is
nyvtára.

vitt, általa kiadott füzetnek is. Hátha valahol, Aradon, vagy környékén, nyomára lehetne bukanni valamelyik könyvtárban?

1969

A nemrégén kiadott háromkötetes Magyar Irodalmi Lexikon a halál esztendejét 1852-re teszi, hozzátéve, hogy Kerényi New Budán "örünten öngyilkos lett". Ezt az állítást tudomásom szerint egyetlen megbízható adat sem támogatja. A halál helye pedig semmi esetre sem New Buda volt.

Kerényi nagybetegen került a zordon éghajlatu New Budára, ahol ágynak esett. Ujházy egyik leánya, az idősebbik, Klára is ápolta. Székely Molnár gavallérosan így ír róla: "Ujházynak volt egy világszép Klára nevű leánya, aki ágyba fekteti a költőt". Sajnálom, mert nagyon lovagiatlannak látszik egy ilyen kijelentésnek ellenmondani, de sajnos, az igazság az, hogy Ujházy Klára, aki később egy Kellerschon nevű német farmer felesége lett, egyáltalában nem volt sem világszép, sem kevésbé szép. Amikor Amerikába érkezésük után ünnepelték őket, a lapok sokat foglalkoztak velük és az egész csoport minden tagjának megjelenését is leírták. Egy newyorki cikk, amelyet az ország számos lapja átvett, Kláráról ezeket írta: "Mlle. Clara is far from handsome. Her face is broader than Apollonia's (ez az Apollonia Ujházyékkal jött, Jagello Apollonia néven. A komáromi katonakórház ápolónője volt, aki állítólag mint aktív katona is harcolt a magyar oldalon. A magyarok közül sokan szélhámosnak tartották) — and she wears her hair short on her neck, which is not at all becoming to her."

Kerényi költeményeinek abban a gyűjteményében, amelyet barátja, Pákh Albert adott ki 1875-ben, több Amerikában írt vers is van. Ez a kis kötet, sajnos, nem lévén általam hozzáférhető, nem tudom megállapítani, hogy benne vannak-e a sokszor emlegetett, de senkitől nem látott amerikai füzetben közölt versek.

Remélnünk kell, hogy valamikor világossá derül erre az érdekes, irodalomtörténeti rejtélyre. Dr. Langer Ignác, az amerikai füzet állítólagos kiadója, aki a polgárháboruban is katona orvos volt, visszatért szülővárosába, Aradra és ott is halt meg. Bizonyára volt kis házikönyvtára, amelyben ott kellett lennie az Amerikából hazavitt, általa kiadott füzetnek is. Háttha valahol Aradon, vagy környékén, nyomára lehetne bukanni valamelyik könyvtárban?

elrablója, Gary Steven Kr...
Barbarát 80 órán keresztül

Miért süllyedt a tengeralattja

VALLEJO, Calif.

kongresszusi bizottság lentette, hogy a "Gu" nevű felszerelés alatt nukleáris tengeralattjáró süllyedése a San Francisco Bay 34 láb mély vizébe július 15-én, "elkerülhetetlen" volt és megbocsáthatatlan okozta".

A jelentés szerint a...